

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

Caput centesimum sexagesimum primum. Judaeorum pertinacia, perfidia,
& coecitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

Fidelissimus autem Imperator aduersus eum Ethnicorum studium suum convertit, & leges scriptis, quibus idolorum fana dirni jubebat. Magnus enim Constantinus, omni laude dignissimus, qui primus imperium pietate exornauit, cum orbem universum insanientem videret, omnino vetuerat ne quisquam Demonibus sacrificaret: eorum vero non destruxerat fana, sed adiri veterat. Ac paterna quidem vestigia filii ejus sunt persecuti. Julianus vero impietatem instauravit, & pristini erroris flammam suscitavit. At Jovianus postquam capessivit Imperium, rursum idolorum cultum interdixit. Et magnus Valentianus iisdem legibus usus Europam rexerit. Valens autem ceteris quidem omnibus permisit, religiosum quem vellet cultum perfegi, & quos colereunt ceremoniis placare: solos eos oppugnare non desitit, qui Apostolica dogmata proponnarent. Quandiu ergo rerum patitus est, ignes ad altaria accendebantur: & libamina ac sacrificia offerebant idolis, & in foro publica convivia agitabant. Et qui Bacchi erant iniciati sacris, cum pellibus caprinis curvabant, canes diserpentes, farentes, & bacchantes, aliaque agentes, que magistri ipsorum celebritatem notant. Hac omnia cum fidelissimus Imperator Theodosius reperisset, radicitus sustulit, & oblivioni mandavit. Et Idatius in Fastis consularibus, Theodosio Aug. II. & Cynegio, Coss. Zosimus Hilf. libr. 4.

Prudentius contra Symmachum libr. 2. sic Honorium Augustum alloquitur.
Arripe dilatam tua, Dux, in tempora famam:
Quodque patris superest, successor laudis habeto.

Ille Urbem venuit taurorum sanguine tingui,
Tu mortes miscerorum hominum prohibeo li-
tari.

CAPUT CLXI.

Judæorum pertinacia, perfidia, & cœcitas.

DEUT. 28.15, &c seq. *Quod si audire volueris vocem Domini Dei tui . . . . . Percutiat te Dominus amentia, & cacciate, ac furore mentis, & palpes in meridie, sicut palpare solet coccus in tenebris, & non dirigas vias tuas.*

Psalms. 17. 44. *Eripies me de contradictionibus populi.*

Psalms. 68. 24, &c seq. *Obscurentur oculi eorum ne videant, & dorsum eorum semper incurva . . . . Fiat habitatio eorum deserta, & in tabernaculo eorum non sit qui inhabitet: quoniam quem tu percussisti, persecuti sunt; & super dolorem vulnerum meorum addiderunt. Appone iniquitatem super iniquitatem eorum, & non intrent in justitiam tuam.*

MATTH. 13. 13, &c seq. *Ideo in parabolis loquor eis: quia videntes non vident, & audiētes non audiunt, neque intelligunt. Et adimpletur in eis prophētia Iſaiæ, dicentis: Auditu audietis, & non intelligetis; & videntes videbitis, & non videbitis: intrascatum est enim cor populū huius, & auribus graviter audierunt, & oculos suos clauerunt; ne quando videant oculis, & auribus audiāt, & corde intelligant, & convertantur, & faciem eos. Et Marc. 4. 11, 12. Luc. 8. 10. Joh. 12. 39, &c seq. Act. 28. 25, &c seq.*

Matth. 15. 7. *Hypocrite, bene prophetavist de vobis Iſaias, dicens, Populus hic labitur me honorat, cor autem eorum longe est a me. Sine causa autem colunt me, docentes doctri-*

PROPOSITIO IX.

605

Sap. 2. 21, 22. Hac cogitaverunt & erraverunt; excocat enim illos malitia eorum: & neccerunt sacramenta Dei, neque mercedem speraverunt iustitiae, nec judicaverunt honorem animarum sanctorum.

Ila. 1. 3, 4. Filios enutriui & exaltavi; ipsi autem speraverunt me. Cognovit bos posse suum, & asinus presope Domini sue: Israël autem me non cognovit, & populus meus non intellexit. Vt genti peccatri, populo gravi iniustitate, semini nequam, filiis sceleratis: dereliquerunt Dominum, blasphemaverunt sanctum Israël, abalienati sunt reverosum.

Ila. 5. 13. Propterea captivus ductus est populus meu, quia non habuit scientiam, & mobiles ejus interierunt fame, & multitudo ejus siti exoravit.

Ila. 6. 8, & seq. Et audiui vocem Domini dicens, Quem mittam? & quis ibit nobis? Et dixit, Vade, & dices populo huic, Audite audientes, & nolite intelligere; & videte visionem, & nolite cognoscere. Excœcor populi hujus, & aures ejus aggredit, & oculos ejus claudit, ne forte videat oculus suis, & auribus suis audiat, & corde suo intelligat, & convertatur, & sanem eum. Et dixi, Usquequo, Domine? Et dixit, Donec desolentur civitates absque habitatore, & domus sine homine, & terra relinquetur deserita.

Ila. 29. 9, & seq. Obstupescite, & admiramini, fluctuate, & vacillate: inebriamini, & non a vino: movemini, & non ab ebrietate. Quoniam miscuit vobis Dominus spiritum saporis, claudet oculos vestros: prophetas & principes vestros, qui vident visiones, operiet. Et erit vobis visio omnium, sicut verba libri signati, quem cum dederint scient literas, dicent, Lege istum; & respondebit, Non possum, signatus est enim. Et dabitur liber scienti literas, diceturque ei, Lege, & respondebit, Nescio literas. Et dixit Dominus, Eo quod appropinquit populus iste ore suo, & labiis suis glorificat me, cor autem ejus longe est a me, & timuerunt me mandato hominum & doctrinæ; ideo ecce ego addam ut admirationem faciam populo huic, miraculo grandi stupendo; peribit enim sapientia à sapientibus ejus, & intellectus prudentium ejus abscondetur.

Ila. 42. 19, & seq. Quis cœcus, nisi servus meus? & surdus, nisi ad quem nuntios misse? quis cœcus, nisi qui venundatus est? & quis cœcus, nisi servus Domini? Qui vides multa, nonne custodies? qui apertas habes aures, nonne audies? Et Dominus voluit ut sanctificaret eum, & magnificaret Legem, & extolleret. Ipse autem populus direptus & vastatus; laqueus juvenum omnes, & in dominibus carcerum absconditi sunt: facti sunt in rapnam, nec est qui dicat, Redde. Quis est in vobis

nas & mandata hominum.

Matth. 15. 12, & seq. Tunc accederentes Discipuli ejus dixerunt ei, Scis quia Pharisæi audito verbo hoc scandalizati sunt? At ille respondens, ait, Omnis plantatio, quam non plantavit Pater meus celestis, eradicator. Sinite illos: cœci sunt, & duces cœcorum: cœcus autem si cœro dicatum prestat, ambo in foream cadunt. Et Luc. 6. 39.

Matth. 23. 16, & seq. Vt vobis, duces cœci, qui dicitis, Quicunque juraverit per Templum, nihil est; qui autem juraverit in auro Templi, debet: stulti & cœci, quid enim magis est, aurum, an Templum quod sanctificat aum? Et quicunque juraverit in altari, nihil est: quicunque autem juraverit in dono quod est super illud, debet: cœci, quid enim magis est, donum, an altare quod sanctificat donum?

Luc. 2. 34. Et benedixit illis Simeon: & dixit ad Mariam matrem ejus, Ecce positus est hic in ruinam, & in resurrectionem multorum in Israël, & in signum cui contradicetur.

Joh. 12. 37, 38. Cum autem tanta signa fecisset coram eis, non credebant in eum: ut sermo Isaiae propheta impletetur, quem dixit, Domine, quis credidit auditui nostro? & brachium Domini cui revelatum est? Et Rom. 10. 16.

Act. 18. 21. Rogamus autem a te audire quae sentis: nam de secula hac notum est nobis, quia ubique ei contradicuntur.

Rom. 10. 20, 21. Iaías autem audet, & dicit, Inventus sum a non querentibus me: palam apparui his qui me non interrogabant. Ad Israël autem dicit, Tota die expandi manus meas ad populum non credentem & contradicentem.

Rom. 11. 7, & seq. Quid ergo? quod querebat Israël, hoc non est confessus; electio autem consecuta est, ceteri vero excocati sunt, sicut scriptum est, Dedit illis Deus spiritum compunctionis: oculos ut non videant, & aures ut non audiant usque in hodiernum diem. Et David dicit, Fiat mensa eorum in lacuum, & in captionem, & in scandalum, & in retributionem illis: obscurans oculi eorum non videant, & dorsum eorum semper incurva.

2. Cor. 3. 12, & seq. Habentes igitur talerum, multa fiducia uitimur: & non sicut Moyses ponebat velamen super faciem suam, ut non intenderent filii Israël in faciem ejus, quod evacuat: sed obviri sunt sensus eorum; usque in hodiernum enim diem id ipsum velamen in lectio Vetus Testamenti manet non revelatum, (quoniam in Christo evacuat) sed auge in hodiernam diem, cum legitur Moyses, velamen positum est super cor eorum: cum autem conversus fuerit ad Dominum, auferetur velamen.

1. Petr. 2. 7, 8. Vobis igitur honor credens.

Gggg iii

qui audiat hoc, attendat, & auscultet fatura? Ila, 53. 1. *Quis creditur auditui nostro, & brachium Domini cui revelatum est?*

Ila, 65. 2, & seq. *Expandi manus meas tota die ad populum incredulum, qui graditur in via non bona post cogitationes suas. Populus qui ad iracundiam provocat me ante faciem meam semper: qui immolant in horis, & sacrificant super lateres, qui habitant in sepulcris, & in delubris idolorum dormiant, qui comedunt carnem suillam, & jus profanum in usus eorum; qui dicunt, Recede a me, non appropinques mihi, quia immundus es: iibi sumus erant in furore meo, ignis ardens tota die. Ecce scriptum est coram me: non tacebo, sed reddam & retribuam in finum eorum iniquitates vestras, & iniquitates patrum vestrorum simul, dicit Dominus; qui sanctificaverunt super montes, & super colles exprobraverunt mihi: & remetiar opus eorum primum in finum eorum.*

Jerem. 5. 21, 23. *Audi, popule Iustitiae, qui non habes cor: qui habentes oculos non videntis; & aures, & non auditis. . . . . populo autem huic factum est cor incredulum, & exasperans; receperunt, & abiurunt.*

Jerem. 8. 7, & seq. *Apprehenderunt men-
daciūm, & n̄luerunt reverti. Attendi, &
auscultavi, nemo quod bonum est loquitur;
nullus est qui agat penitentiam super peccato
suo, dicens, Quid feci? omnes converſi sunt ad
cursum suum, quasi equus impetu vadens ad
prallium. Milvus in celo cognovit tempus
suum; turtur, & hirundo, & ciconia custo-
dierunt tempus advenitus sui: populus autem
meus non cognovit iudicium Domini. . . . .
Confusi sunt sapientes, perterriti, & capti sunt:
verbū enim Domini proiecserunt, & sa-
tientia nulla est in eis.*

Ezech. 12. 1, 2. *Et factus est sermo Domini ad me, dicens, Fili hominis, in medio domus exasperantis tu habitat: qui oculos habent ad videndum, & non vident; & aures ad audiendum, & non audiunt; quia domus exasperans est. Et Ezech. 2. 5, & seq. & 3. 9, 26, 27, & alibi saepe.*

Ose. 4. 1, & seq. *Audite verbum Domini, filii Israēl, quia iudicium Domino cum habito-
ribus terre: non est enim veritas, & non
est misericordia, & non est scientia Dei in
terra. . . . . Verumtamen unusquisque non
judicet, & non arguitur viri: populus enim
tuus, sicut hi qui contradicunt Sacerdoti. . . . .
Conticuit populus meus, eo quod non habuerit
scientiam, quia tu scientiam repulisti, repellam
te ne sacerdotio fungaris mihi.*

I. *Judei pertinacia sue sibi consciī. II. Doctrina Christi Iesu
veritatē confirmant Judei, dum oppugnant.*

*Judei per-
tinacia sua sibi
consciī.*

I. **N**EC hic quidem repugnantes habemus Judaeos, sive sibi contumacia & impietas consciōs. Nulla alioquin arte eludere possent Josephi testi-

PROPOSITIO IX.

607

monium, de popularium suorum horrendis flagitiis sic differunt: *cix. ἐπὶ τῶν Ιαστίνων*, & *μετὰ τὸ πάθος ὅμαιροι βεβδωσθέντες οὐκ εἰς αἰγαῖον, ἀλλὰ ταπείνωαν ἀπό τὸ πόδι, οὐκ εἰς τὸ συδεμοῦντον μετα-θάψειν κεραυνές πονούντες τὴν τρίτην τούτην θραύσας αἰθανάζεντες.* Dicere equidem non verebor, que me dolor jabet. Sic existimo, si hos impios adoriri cunctati fuissent Romani, vel voragine absorbendam fuisse Civitatem, vel undis obviam, vel iisdem elidendum fulminibus, quibus Sodomita clima regio obtorta est. Nequiorum enim tulit progeniem, & Dei magis contemtricem, quam qui hac perfessi sunt. Idem alibi: ἐπέθυντο γάρ τοις οἱ Ιαστίνοις πατέρων τοῖς ιουδαιοῖς πονεῖσας πολύτορες, οἵ μετὰ ταράχας ἐπέ-
τον ἀπειλούσιν καταλιπόντες, μηδὲ εἰ τοις θυνταῖσι δημόσιαις ἀπολέντες, ἐχτυπηθεῖσιν οὐτως οὐδὲ τοις Εἰς κοινὴν πάντες ἵντονται, καὶ τοις ταράχαις ἀπλιθούσιν ταῦτα τοῖς θεοῖς τὸν ιδεῖσαν, καὶ ταῦτα εἰς τοὺς πλησίους οἰκιστέας εφιλονίκευσαν. Tempus enim illud omnigena inter Iudeos nequit ferax fuisse; adeo ut nullum pravitatis facinus admittere pratermisserint, nec si quis aliquod animo velut confingere, ullum magis iniuriam posse reperire. Adeo in omnes privatim & publice morbus hic incubuerat, & ut se invicem superarent, tum impietate in Deum, tum & in proximos flagitiis, contendebant. Quascumque ergo pertulerunt calamitates, à Deo ipsis injuras suas persequente iis inflitte sunt. Plenis id buccis ad suos vociferabatur Josephus, cum maledictis petetur; pejora meritum se fatebatur, qui contra Dei decretum eos servare vellent, à Deo jam damnatos: prædiximus præfatos vates tum hæc eventura, cum civili bello sese conciderent. Demum miserabilis hac exclamatione convitia sua & querelas claudebat: Σὺν ἀρχῇ, Σὺν ἀνέστασι μὲν πανταῖς καθάροις αἴτῳ (ἵπα) πονεῖ, καὶ τὰ πανύπατα μαστούποτα γένουσσαν πλάνην αναρτᾶς· Deus profecto, Deus ipse cum Romanis ignes lustra-
les [Templo] ipsi inicit, & Civitatem tot piaculis plenam exscindit. Idem ipse Titus in Hierosolymitana obſidione, quasi divino afflatus spiritu, palam inter suos prædicabat: Σίσης, inquietabar, Καὶ λύσος, καὶ πανορία, καὶ Σίσης μηχανημάτων πλῆθε τάχιστη, Joseph. De
πίστις ἀπόδοσις, Καὶ θεοῦ μηδὲ μηδεῖνος, Βούθρα δὲ οὐκ εἰστείσιν; Sedatio, & fames, & obſidio, bell. Jud. libr.
& muri sine machinamentorum noſtrorum ope ſponte procumbentes, quidnam indicant aliud, 7. cap. 4.
quam Deum ipsis iratum eſſe, nobis vero opitulari? Et alio loco: καπνὸς γοῦν (πίτος) Joseph. De
τὸ τε νασὸν ἀπὸν (πορφύρα) ὁ Ιαστίνος, καὶ τὸ μέρος τοῦτος, τούτο τε απειλεῖσαν δὲ αρ-
μονίας, & οὐνι μὲν εὐεσσε, οὐδίνοις δὲ οὐτοῖς τούτοις αἰσχύνεσσιν, οὐδὲ οὐδὲ επολεμησαμένοι, εἴφη,
καὶ θεοῖς οὐδὲ οὐδὲ ερυμέστοις ιδαῖοις γενελάνοις επειδὴ τοις αἰθέροις, καὶ μηχανα-
τί τοις τούτοις Τάξις πόροις διώνανται; Titus ergo ſolidā murorum altitudine conſpecta, &
ſingulorum lapidum magnitudine, & accurata compage, & quantum hi in latum, quantum
item in altum patenter; Deo, inquit, favente bellum gessimus, & Deus ab iis munitionib-
us Iudeos detrahit: nam quid manus hominum vel machine poſſunt adverſus has turres?
Thalmidus etiam in Baba metzia, maiores suos Deo penas dedisse aūnt, quod Legi verba ſua anteferrent. Item in Parte γνωμῶν, ſive De fefis, libro ſeptimo, ca-
pito tertio, Iſraelitarum pervicacia, canis, galli, hirci, & spinæ protertia compa-
ratur. Scribit vero Aben Ezra ꝑ illud, quod ē ſexagesimo quinto capite Iaia-
sumiſimus, in quo tota die manus suas ad populum incredulum expandit ſe dicit
Dominus, à R. Moſe Haccohen Iſraēlitice genti adſcribi. Quod à Paulo factum
eft in Epiftola ad Romanos.

II. Ergo cum Iudeorum pertinacia manifestis oraculis praedicta ſit, atque idem Spiritus, qui venturi Iesu *κείμεται* in Libris ſacris confignabat, hanc Iudeorum obſtinationem & obſfirmatam diſſectionem in iis prænuntiaverit, dum doctriṇa Christi Iesu veritate oppugnat Iudei, tum eam utique vel maxime conſirmant; quippe firmant Iudei, dum ope-
pervicacia ſuas libris iſdem adſtruenteſ fidem, qui Christum Iesum nuntiant.

Rom. 10. 22.

Thalm. Par.

Nezichin, libr.

1. Part. 2. c. 7.

II. 632.

CAPUT CLXII.

Judeorum rejectio & dispersio, eorumque abolenda
ſacrificia.

DEUT. 28. 28, 29. *Percutiat te Domi-
nus amentia, & cæcitate, ac furore mentis,
& palpes in meridie, ſicut palpate ſoler cæcus
in tenebris, & non dirigas vias tuas, omni-
que tempore calumniam juſſineas, & opprima-
ris violentia, nec habeas qui liberet te.*

MATT. 21. 40, 41. *Cum ergo ve-
net Dominus vinea, quid faciet agricolis il-
lis? Aint illi, Malos male perdet, & vineam
ſuam locabit aliis agricolis, qui reddant ei
fructum temporibus suis. Marc. 12. 9. Luc.
20. 15, 16.*